

بسم الله الرحمن الرحيم

## چکیده بدایة المعارف الالهیه

همراه با تفسیرهای ارزشمند

از بزرگان کلام؛ فلسفه و عرفان اسلامی

احمد افشاری

|                     |   |                                                                                                                                                     |
|---------------------|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| سرشناسه             | : | افشاری، احمد                                                                                                                                        |
| عنوان قراردادی      | : | بدایة المعارف الالهیه فی شرح عقائد الامامیه، فارسی، برگزیده                                                                                         |
| عنوان و نام پدیدآور | : | عقاید الامامیه، شرح                                                                                                                                 |
| مشخصات نشر          | : | چکیده بدایة المعارف الالهیه همراه با حاشیه‌ای ارزشمند از بزرگان کلام؛ فلسفه و عرفان/ مولف احمد افشاری.                                              |
| مشخصات ظاهری        | : | قزوین: مهرگان دانش، ۱۳۹۴.                                                                                                                           |
| شابک                | : | ۳۰۴ ص.                                                                                                                                              |
|                     | : | 978-600-8130-00-0                                                                                                                                   |
| وضعیت فهرست نویسی   | : | فیا                                                                                                                                                 |
| یادداشت             | : | کتاب حاضر خلاصه‌ی کتاب «بدایة المعارف الالهیه فی عقاید الامامیه» اثر سیدمحسن خرازی است که خود شرحی بر کتاب «عقاید الامامیه» تألیف محمدرضا مظفر است. |
| موضوع               | : | مظفر، محمدرضا، ۱۹۰۴ - ۱۹۶۴ م. عقاید الامامیه -- نقد و تفسیر                                                                                         |
| موضوع               | : | کلام شیعه امامیه                                                                                                                                    |
| موضوع               | : | شیعه امامیه -- عقاید                                                                                                                                |
| شناسه افزوده        | : | مظفر، محمدرضا، ۱۹۰۴ - ۱۹۶۴ م. عقاید الامامیه. شرح                                                                                                   |
| رده بندی کنگره      | : | ۱۳۹۴۵/۲۱۱۵ ۱۳۹۴۵/۲۱۱۵/۵۸۷۰۲۱۳                                                                                                                       |
| رده بندی دیویی      | : | ۴۱۲/۲۱۱                                                                                                                                             |
| شماره کتابشناسی ملی | : | ۱۱۱                                                                                                                                                 |

انتشارات مهرگان دانش  
mehregan.danesh@yahoo.com

آدرس: قزوین، چهارراه نادری، جنب داروخانه قانون، پلاک ۴۱۰، طبقه ۲ ☎ ۰۲۸-۳۳۲۲۵۳۰۵، ۰۲۸-۳۳۸۰۰۳

چکیده بدایة المعارف الالهیه (همراه با حاشیه‌ای ارزشمند از بزرگان کلام فلسفه و عرفان)

مولف: احمد افشاری

- ناشر: مهرگان دانش
- طراح جلد: امیر فرخ حسین زاده
- نوبت چاپ: اول-۱۳۹۵
- قیمت: ۱۴۰۰۰ تومان
- شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه
- لیتوگرافی و چاپ: عمران
- شابک: ۰۰-۰۰-۸۱۳۰-۹۷۸-۶۰۰

## فهرست

|    |                                                  |
|----|--------------------------------------------------|
| ۱۷ | ..... عقیده ما در مورد نظر و معرفت               |
| ۱۷ | ..... دلیل عقلی بر وجوب شناخت و معرفت خدای سبحان |
| ۱۹ | ..... راه‌های مختلف تحقیق و شناخت                |
| ۱۹ | ..... آیا در اصول دین تقلید جایز است؟            |
| ۲۰ | ..... تحقیق در کدام یک از مباحث اصولی واجب است   |
| ۲۱ | ..... اصول دین کدام‌ها هستند؟                    |
| ۲۱ | ..... معنای رجوع عقلی در شناخت خدای سبحان        |
| ۲۱ | ..... عقیده ما در مورد تقلید در فروع دین         |
| ۲۱ | ..... وظیفه کسی که تقلید کرده است                |
| ۲۲ | ..... عقیده ما در مورد اجتهاد                    |
| ۲۲ | ..... عقیده ما در مورد مجتهد                     |
| ۲۴ | ..... فصل اول الهیات                             |
| ۲۴ | ..... عقیده ما در مورد خداوند متعال              |
| ۲۴ | ..... امر اول در اثبات مبدأ متعال                |
| ۲۵ | ..... فطرت                                       |
| ۲۶ | ..... فطرت‌های انسانی                            |
| ۲۶ | ..... ویژگی‌های فطرت                             |
| ۲۶ | ..... برهان فطرت                                 |
| ۲۷ | ..... تفاوت غریزه با فطرت                        |
| ۲۸ | ..... نقش عبادت در تقویت فطرت                    |
| ۲۸ | ..... نقش پیامبران در بیداری فطرت                |
| ۲۸ | ..... برهان امکان ماهوی                          |
| ۲۹ | ..... تقریر برهان ماهوی به روشی دیگر             |
| ۲۹ | ..... برهان امکان وجودی                          |
| ۳۰ | ..... برهان معلولیت                              |
| ۳۰ | ..... برهان ضرورت و وجوب                         |

|    |                                         |
|----|-----------------------------------------|
| ۳۱ | برهان حدوث و تغییر                      |
| ۳۱ | برهان نظم                               |
| ۳۲ | برهان محدودیت                           |
| ۳۳ | برهان تدبیر و هدایت                     |
| ۳۴ | امر دوم: در بیان صفات خداوند متعال      |
| ۳۴ | تقسیم بندی کلی صفات                     |
| ۳۵ | اراده الهی                              |
| ۳۶ | کلام الهی                               |
| ۳۷ | امر سوم: در بیان علم خداوند             |
| ۳۹ | امر چهارم: در بیان قدرت و اختیار        |
| ۴۱ | امر پنجم: در توحید مطلق                 |
| ۴۲ | دلایل توحید ذاتی                        |
| ۴۳ | دلایل توحید افعالی                      |
| ۴۴ | دلایل توحید خالق و ربوبی                |
| ۴۴ | دلایل توحید تشریعی                      |
| ۴۴ | دلایل توحید استعانی                     |
| ۴۵ | دلایل توحید حبی                         |
| ۴۵ | معرفت به خدای سبحان                     |
| ۴۶ | مساله روئیت خداوند                      |
| ۴۶ | دلایل قائلین به روئیت خداوند ( اشاعره ) |
| ۴۷ | روئیت خداوند در سخن امیر المومنین       |
| ۴۸ | بررسی روایت ان الله خلق آدم علی صورته   |
| ۴۹ | عقیده ما در مورد توحید                  |
| ۵۲ | آیات در مورد پرهیز از شرک               |
| ۵۲ | مخفی بودن شرک                           |
| ۵۳ | شباهات و هابیت در رابطه با اعمال شیعیان |
| ۵۵ | عقیده ما در بیان صفات خداوند            |
| ۵۵ | نسبت صفات الهی با ذات خداوند            |

|    |                                                        |
|----|--------------------------------------------------------|
| ۵۸ | ..... اقسام صفات                                       |
| ۵۹ | ..... بازگشت صفات سلبیه به سلب واحد                    |
| ۵۹ | ..... بازگشت سلب امکان به صفت ثبوتیه                   |
| ۵۹ | ..... عدم بازگشت صفات ثبوتیه به سلبیه                  |
| ۵۹ | ..... جواز حمل صفات سلبیه بر خداوند                    |
| ۶۲ | ..... شبهات مادیون                                     |
| ۷۱ | ..... عقیده ما در مورد عدل خداوند                      |
| ۷۱ | ..... تعریف لفظی واصطلاحی عدل                          |
| ۷۱ | ..... عوامل و شبهه ای ظلم                              |
| ۷۱ | ..... عدل از دعوات فعل است یا ذات                      |
| ۷۲ | ..... معنای عدل جزایی در خداوند                        |
| ۷۲ | ..... نقد نظریه مصنف                                   |
| ۷۳ | ..... رابطه مفهوم حکمت با مفهوم عدالت                  |
| ۷۳ | ..... برهان فلسفی بر عدالت خداوند                      |
| ۷۳ | ..... قاعده حسن و قبح                                  |
| ۷۴ | ..... اقوال مختلف در بحث حسن و قبح                     |
| ۷۴ | ..... معانی حسن و قبح عقلی                             |
| ۷۵ | ..... تفصیل بیان معتزله                                |
| ۷۵ | ..... دلایل معتزله                                     |
| ۷۶ | ..... اشکال اشاعره                                     |
| ۷۶ | ..... پاسخ به اشکال اشاعره                             |
| ۷۶ | ..... پاسخ خواجه طوسی در تجرید                         |
| ۷۷ | ..... پاسخ برخی متکلمین به اشکال اشاعره                |
| ۷۷ | ..... پاسخ محقق لاهیجی و سبزواری (به اشکال اشاعره)     |
| ۷۸ | ..... پاسخ برخی پژوهشگران (به اشکال اشاعره)            |
| ۷۸ | ..... اشکال به پاسخ پژوهشگران                          |
| ۷۸ | ..... نظر علامه مظفر در کتاب المنطق                    |
| ۷۸ | ..... تفاوت بین مشهورات و اولیات ( از نظر علامه مظفر ) |

|    |                                                                                  |
|----|----------------------------------------------------------------------------------|
| ۷۹ | پاسخ محقق لاهیجی و محقق سبزواری (به نظریه مظفر).....                             |
| ۷۹ | آیات دال بر حسن و قبح عقلی.....                                                  |
| ۸۰ | پی آمدهای ناگوار ادعای اشاعره.....                                               |
| ۸۰ | استدلال اشاعره از آیات.....                                                      |
| ۸۱ | راه حل شارح در فهم آیه لایسال و پاسخ به اشاعره.....                              |
| ۸۲ | خیر و شر.....                                                                    |
| ۸۲ | شبهه. آیا اموری مانند سیل، زلزله، طوفان، نقص عضو، مرگ و میر و... شر نیستند؟..... |
| ۸۲ | پاسخ اجسی (برهان لمّی).....                                                      |
| ۸۳ | پاسخ نفعلی.....                                                                  |
| ۸۴ | اقسام شر.....                                                                    |
| ۸۴ | خالق شر کیست؟.....                                                               |
| ۸۵ | شروع بالعرض امور و جبردی نند.....                                                |
| ۹۰ | عقیده ما در مورد تکلیف.....                                                      |
| ۹۰ | شرایط مکلف.....                                                                  |
| ۹۰ | شرایط تکلیف.....                                                                 |
| ۹۰ | شرایط مکلف.....                                                                  |
| ۹۱ | ضرورت شناخت تکالیف الهی.....                                                     |
| ۹۳ | چرا تکلیف کردن بندگان بر خداوند واجب است؟.....                                   |
| ۹۳ | تعریف لطف.....                                                                   |
| ۹۳ | دوام لطف الهی و فایده آن.....                                                    |
| ۹۴ | معنای وجوب لطف در خداوند.....                                                    |
| ۹۴ | آیا عقل می تواند خودش مصالح و مفاسد را تشخیص دهد؟.....                           |
| ۹۵ | آیا فطرت می تواند مصالح و مفاسد را به انسان نشان دهد؟.....                       |
| ۹۵ | عقیده ما در مورد قضا و قدر.....                                                  |
| ۹۵ | اشاعره ( جبریون ).....                                                           |
| ۹۶ | ادله عقلی اشاعره.....                                                            |
| ۹۷ | نقش وراثت و عوامل اجتماعی در تحقق اراده.....                                     |
| ۹۷ | آثار منفی اعتقادات اشاعره (جبریون):.....                                         |

|     |                                                                  |
|-----|------------------------------------------------------------------|
| ۹۸  | تأثیر جبر گرایی بر سیاست                                         |
| ۹۸  | نظریه تفویض                                                      |
| ۹۸  | ادله عقلی مفوضه                                                  |
| ۹۹  | ادله مفوضه از آیات                                               |
| ۹۹  | اشکالات نظریه مفوضه و پاسخ به آنها                               |
| ۱۰۰ | روایات در مذمت و رد جبر و تفویض                                  |
| ۱۰۰ | نظربریخی علما در مورد تفویض و مفهوم قضا و قدر                    |
| ۱۰۱ | نظریه امر بین الامرین                                            |
| ۱۰۱ | ذکر برخی روایات پیرامون تفسیر نظریه بین الامرین                  |
| ۱۰۴ | تفسیر بزرگان از امر بین الامرین                                  |
| ۱۰۶ | معنای قضا و قدر                                                  |
| ۱۰۷ | انواع قضا و قدر                                                  |
| ۱۰۸ | لزوم ایمان به قضا و قدر الهی                                     |
| ۱۰۸ | تأثیر ایمان به قضا و قدر الهی                                    |
| ۱۰۸ | روایات در نفی ورود به بحث قضا و قدر                              |
| ۱۰۹ | پاسخ داده شده به احادیث                                          |
| ۱۰۹ | لزوم اعتقاد اجمالی به قضا و قدر                                  |
| ۱۱۱ | عقیده ما در مورد بداء                                            |
| ۱۱۱ | معنای بداء                                                       |
| ۱۱۲ | معنای بداء با توجه به روایات                                     |
| ۱۱۳ | اقسام بداء                                                       |
| ۱۱۳ | روایت امام صادق در مورد فرزندش اسماعیل                           |
| ۱۱۳ | چرا برخی روایات، بدا را در خداوند رد می‌کند و برخی تأیید می‌کند؟ |
| ۱۱۴ | آیا بدا نشانه کمال است؟                                          |
| ۱۱۴ | بدا از کدامین علم است؟                                           |
| ۱۱۴ | آیا در وحی و الهام بدا حاصل می‌شود؟                              |
| ۱۱۵ | عقیده ما در مورد احکام دین                                       |
| ۱۱۵ | منفعت تکلیف                                                      |

|          |                                            |
|----------|--------------------------------------------|
| ۱۱۵..... | هدف خداوند در افعال تکوینی و تشریعی.....   |
| ۱۱۶..... | عقیده ما در مورد نبوت.....                 |
| ۱۱۶..... | معنای لقوی نبی.....                        |
| ۱۱۶..... | تعریف اصطلاحی نبی.....                     |
| ۱۱۷..... | راه‌های سخن گفتن خداوند با انبیاء.....     |
| ۱۱۸..... | تفاوت نبی و رسول.....                      |
| ۱۱۸..... | رابطه نبی و رسول از نظر مفهوم و مصداق..... |
| ۱۱۸..... | مراتب میان.....                            |
| ۱۲۰..... | امکان نبوت.....                            |
| ۱۲۰..... | شبیه براهمه.....                           |
| ۱۲۱..... | اهداف و فوائد بعثت.....                    |
| ۱۲۷..... | نکات.....                                  |
| ۱۲۷..... | تعیین نبی.....                             |
| ۱۲۸..... | برهان لطف.....                             |
| ۱۲۹..... | عمومیت تبلیغ پیامبران.....                 |
| ۱۳۰..... | نبوت در قاره‌های دیگر.....                 |
| ۱۳۰..... | عقیده ما در مورد معجزه انبیاء.....         |
| ۱۳۰..... | شرایط معجزه.....                           |
| ۱۳۱..... | تفاوت‌های معجزه با سحر و جادو.....         |
| ۱۳۲..... | آیا همه پیامبران معجزه داشتند؟.....        |
| ۱۳۲..... | در موارد شک به معجزه تکلیف چیست؟.....      |
| ۱۳۵..... | عقیده ما در مورد عصمت انبیاء.....          |
| ۱۳۵..... | تعریف عصمت.....                            |
| ۱۳۵..... | اثبات عصمت.....                            |
| ۱۳۵..... | فرق بین عصمت و عدالت.....                  |
| ۱۳۶..... | علل ترک گناه و انگیزه آن در پیامبران.....  |
| ۱۳۶..... | محدوده عصمت.....                           |
| ۱۳۶..... | ادله دیگر عصمت.....                        |

|          |                                                        |
|----------|--------------------------------------------------------|
| ۱۳۸..... | عقیده ما در مورد صفات انبیاء.....                      |
| ۱۴۰..... | عقیده ما در مورد انبیاء و کتب آنها.....                |
| ۱۴۱..... | عقیده ما در مورد اسلام.....                            |
| ۱۴۲..... | عقیده ما در مورد پیامبر اسلام.....                     |
| ۱۴۸..... | عقیده ما در مورد قرآن کریم.....                        |
| ۱۴۹..... | شواهد تاریخی بر اعجاز فصاحت قرآن.....                  |
| ۱۵۰..... | وجه دیگر اعجاز قرآن.....                               |
| ۱۵۱..... | مصون بودن قرآن از تحریف.....                           |
| ۱۵۲..... | دلیل روایی مصونیت قرآن کریم از تحریف.....              |
| ۱۵۲..... | قرآن در زمان پیامبر به صورت یک کتاب بود.....           |
| ۱۵۳..... | توجیه روایات دال بر تحریف.....                         |
| ۱۵۸..... | توهین به قرآن باعث خروج از اسلام است.....              |
| ۱۵۸..... | طریقه اثبات اسلام و ادیان گذشته.....                   |
| ۱۵۸..... | معجزات فعلی پیامبر.....                                |
| ۱۵۹..... | راه اثبات ادیان دیگر.....                              |
| ۱۶۰..... | وظیفه یهودیان و مسیحیان.....                           |
| ۱۶۰..... | تحقیق در ادیان دیگر.....                               |
| ۱۶۱..... | فصل دوم: امامت.....                                    |
| ۱۶۱..... | عقیده ما در مورد امامت.....                            |
| ۱۶۲..... | نظرات مصنف.....                                        |
| ۱۶۹..... | امامت از اصول دین یا از فروع دین.....                  |
| ۱۷۰..... | نکات متفرع از اصل امامت به عنوان اصلی از اصول دین..... |
| ۱۷۱..... | اثبات مرجعیت علمی امامان.....                          |
| ۱۷۲..... | مراتب لطف در امامت.....                                |
| ۱۷۳..... | ادله عقلی بر ضرورت امام.....                           |
| ۱۷۳..... | دلیل فلسفی.....                                        |
| ۱۷۳..... | دلیل کلامی.....                                        |
| ۱۷۴..... | فوائد وجود امام غایب.....                              |

|          |                                                        |
|----------|--------------------------------------------------------|
| ۱۷۵..... | ادله نقلی بر لزوم امام.....                            |
| ۱۷۷..... | روایاتی که بر ضرورت وجود امام دلالت دارند.....         |
| ۱۸۰..... | عقیده ما در مورد عصمت امام.....                        |
| ۱۸۰..... | ادله محقق طوسی بر عصمت امام.....                       |
| ۱۸۱..... | متعلق عصمت در امام چه مواردی است؟.....                 |
| ۱۸۱..... | عقیده ما در مورد صفات و علم امام.....                  |
| ۱۸۱..... | نظرات مصنف.....                                        |
| ۱۸۳..... | علم امام.....                                          |
| ۱۸۳..... | طریق فراموشی علم از جانب ائمه.....                     |
| ۱۸۴..... | مقدار علم امامان.....                                  |
| ۱۸۵..... | معنای حدس و گمان.....                                  |
| ۱۸۶..... | ویژگی‌های علوم بشری.....                               |
| ۱۸۶..... | ویژگی‌های علوم الهی.....                               |
| ۱۸۷..... | عقیده ما در مورد اطاعت از ائمه.....                    |
| ۱۸۷..... | دلایل پیروی از امامان.....                             |
| ۱۸۸..... | بحث در مورد اولی الامر.....                            |
| ۱۸۹..... | دلالت آیه اولوالامر بر فقها.....                       |
| ۱۹۰..... | بحثی در علم امام.....                                  |
| ۱۹۰..... | امامان شاهدان بر اعمال مردم.....                       |
| ۱۹۱..... | امامان باب معرفت الهی.....                             |
| ۱۹۱..... | امامان ارکان توحیدند.....                              |
| ۱۹۲..... | امامان امان اهل زمین و تاثیر گذار بر زمین و آسمان..... |
| ۱۹۵..... | ادله نقلی بر عصمت اهل بیت از روایات.....               |
| ۱۹۶..... | ادله نقلی بر عصمت اهل بیت از آیات.....                 |
| ۱۹۹..... | عقیده ما در مورد حب اهل بیت.....                       |
| ۱۹۹..... | بررسی آیه مودت.....                                    |
| ۱۹۹..... | معنی لغوی مودت.....                                    |
| ۲۰۰..... | روایاتی در باب حب و بغض در راه خدا.....                |

- ۲۰۱..... تفسیر حب و بغض.....
- ۲۰۲..... حب و بغض نشانه های ایمان و نفاق.....
- ۲۰۲..... معنای فی در آیه لَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى.....
- ۲۰۴..... دلالت آیهی «الْمَوَدَّةَ فِي الْقُرْبَى» بر عصمت.....
- ۲۰۶..... مراد از محبت و دوستی.....
- ۲۰۷..... عقیده ما در نفی غلو کنندگان.....
- ۲۰۸..... نفی غلات از سوی ائمه.....
- ۲۰۹..... عقیده غلات در زمان ائمه.....
- ۲۰۹..... عقیده ما در اثبات تعیین امامت با نص صریح است.....
- ۲۰۹..... روشهای تعیین نصب امام.....
- ۲۱۰..... دلایل امامت امیر المومنین علی علیه السلام.....
- ۲۱۰..... حدیث منزلت (أَنَا مِنْ بَنِي هَارُونَ مِنْ مُوسَى إِلَّا أَنَّهُ لَا نَبِيَّ بَعْدِي).....
- ۲۱۲..... حدیث انذار: وَأَنْذِرْ عَشْرَةَ الْأَقْبَانِ (شعراء ۲۱۴).....
- ۲۱۴..... حدیث غدیر خم.....
- ۲۱۹..... آیه ولایت.....
- ۲۲۱..... عقیده ما در تعداد امامان.....
- ۲۲۲..... عقیده ما در مورد مهدی.....
- ۲۲۳..... احادیث مربوط به حضرت مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف.....
- ۲۲۵..... دلایل ضرورت ایجاد حکومت عدل در جهان.....
- ۲۲۶..... ادله بر حیات حضرت و تولد او.....
- ۲۲۷..... امکان رویت در زمان غیبت.....
- ۲۲۷..... غیبت صغری و کبری در روایات.....
- ۲۲۸..... اسامی نواب اربعه در دوران غیبت صغری.....
- ۲۲۹..... لطف بودن ابعاد وجودی امام.....
- ۲۲۹..... تداوم امر امامت.....
- ۲۳۰..... مساله طول عمر امام زمان.....
- ۲۳۱..... علت غیبت حضرت.....
- ۲۳۲..... شرایط ظهور.....

|     |                                                             |
|-----|-------------------------------------------------------------|
| ۲۳۷ | ..... امکان روئیت حضرت در زمان غیبت کبری                    |
| ۲۳۹ | ..... انتظار فرج                                            |
| ۲۴۰ | ..... عقیده ما در مورد رجعت                                 |
| ۲۴۰ | ..... رجعت از دیدگاه اهل سنت                                |
| ۲۴۲ | ..... رجعت در آیات قرآن                                     |
| ۲۴۳ | ..... شبهه در مورد رجعت                                     |
| ۲۴۳ | ..... روایات رجعت                                           |
| ۲۴۴ | ..... رجعت در زیارتنامه ها                                  |
| ۲۴۵ | ..... دلیل عقلی بر رجعت امامان                              |
| ۲۴۶ | ..... عقیده ما در مورد تقیه                                 |
| ۲۴۶ | ..... آیات دال بر تقیه                                      |
| ۲۴۷ | ..... علل و اسباب تقیه                                      |
| ۲۴۷ | ..... روایت دال بر تقیه در نزد اهل سنت                      |
| ۲۴۷ | ..... عقیده ما در مورد جور و ظلم                            |
| ۲۴۸ | ..... زیاده روی در نفرین بر ظالم                            |
| ۲۴۸ | ..... اقسام تقیه از نظر حکم تکلیفی (شیخ مرتضی انصاری)       |
| ۲۴۹ | ..... دلایل وجوب تقیه                                       |
| ۲۴۹ | ..... دلایل تقیه مستحبی                                     |
| ۲۵۱ | ..... فصل سوم: آنچه اهل بیت در تادیب شیعیان خود بیان داشتند |
| ۲۵۲ | ..... عقیده ما در مورد دعا                                  |
| ۲۵۲ | ..... اهمیت دعا                                             |
| ۲۵۲ | ..... مضامین دعاها و وارد از معصومین                        |
| ۲۵۳ | ..... شرط استجاب دعا                                        |
| ۲۵۴ | ..... دعاها و صحیفه سجاده                                   |
| ۲۵۶ | ..... عقیده ما در مورد زیارت قبور                           |
| ۲۵۶ | ..... اهمیت زیارت قبور ائمه                                 |
| ۲۵۶ | ..... فواید زیارت                                           |
| ۲۵۶ | ..... آداب زیارت                                            |

- ۲۵۷..... حقیقت زیارت چیست؟
- ۲۵۷..... عقیده ما در مورد معنی تشیع
- ۲۵۹..... عقیده ما در مورد همکاری با ظالمین
- ۲۶۰..... عقیده ما در مورد وظیفه ما در حکومت‌های ظالم
- ۲۶۰..... عقیده ما در مورد دعوت به وحدت اسلامی
- ۲۶۲..... عقیده ما در مورد حق مسلمان بر مسلمان
- ۲۶۳..... حق برادری در بین شیعیان
- ۲۶۵..... فصل چهارم: معاد
- ۲۶۵..... عقیده ما در مورد معاد
- ۲۶۶..... ادله مغایرت روح با بدن
- ۲۶۶..... آیات دال بر بقای روح انسان
- ۲۶۷..... عقیده ما در مورد معاد جسمانی
- ۲۶۸..... آیات قرآن دال بر جسمانی بودن معاد
- ۲۶۸..... معاد جسمانی از ضروریات است
- ۲۶۸..... معاد روحانی
- ۲۶۹..... معاد از دیگاه ملاصدرا
- ۲۶۹..... لزوم ایمان به معاد
- ۲۶۹..... معنای لغوی معاد
- ۲۷۰..... برزخ
- ۲۷۰..... آیات دال بر حیات برزخی
- ۲۷۱..... دلالت روایات بر حیات برزخی
- ۲۷۳..... مرگ چیست
- ۲۷۴..... بحث اعاده‌ی معدوم
- ۲۷۶..... امکان ذاتی معاد
- ۲۷۷..... امکان وقوعی معاد
- ۲۷۷..... آیات مورد اشاره قدرت خداوند در برپایی معاد
- ۲۷۸..... دلایل انکار معاد
- ۲۷۸..... ادله‌ی عقلی معاد

|          |                                                 |
|----------|-------------------------------------------------|
| ۲۷۸..... | برهان حکمت.....                                 |
| ۲۸۰..... | برهان عدالت.....                                |
| ۲۸۱..... | دلیل وعد.....                                   |
| ۲۸۲..... | دلیل حب بقا و جاودانگی.....                     |
| ۲۸۴..... | معاد ماده و کل طبیعت و حیوانات.....             |
| ۲۸۴..... | حشر حیوانات.....                                |
| ۲۸۴..... | آیات اثبات کننده حشر حیوانات.....               |
| ۲۸۴..... | نظرات مختلف درباره حشر حیوانات.....             |
| ۲۸۵..... | روایات دال بر حشر حیوانات.....                  |
| ۲۸۶..... | تاثیر ایمان به آخرت.....                        |
| ۲۸۷..... | نمونه سوالات مرکز مدیریت هم : سال ۸۸ تا ۹۲..... |
| ۲۸۷..... | سوالات تستی ترم اول عقاید پایه چهارم.....       |
| ۲۸۷..... | سوالات تستی ترم دوم عقاید پایه چهارم.....       |
| ۲۹۰..... | سوالات تستی عقاید پایه پنجم ترم اول و دوم.....  |
| ۲۹۴..... | سوالات تشریحی عقاید پایه چهارم ترم اول.....     |
| ۲۹۵..... | سوالات تشریحی عقاید پایه چهارم ترم دوم.....     |
| ۲۹۷..... | سوالات تشریحی عقاید پایه پنجم ترم اول.....      |
| ۲۹۹..... | سوالات تشریحی عقاید پایه پنجم ترم دوم.....      |
| ۳۰۳..... | فهرست منابع.....                                |

## مقدمه

از مسائل مهم و اساسی که بشر همواره در صدد فهم صحیح و عمیق آن بوده و هست سه امر چالشی و بحث بر انگیز مبدأ پیدایش عالم، ناپناه انسان در آن و معاد است. تقریباً در همه اعصار گذشته و همینطور در عصر حاضر همه فیلسوفان، اندیشمندان بزرگ در این راستا تلاش‌های طاقت فرسایی داشته‌اند و زحمت فراوان کشیده‌اند. در میان دانشمندان اسلامی نیز متکلمین، فلاسفه و عرفای بزرگ هر یک به روش خاص خود در این امر مهم کوشیده‌اند. رزشمندی از خود به یادگار گذاشته‌اند. که البته روش هر سه طایفه با وجود تفاوت‌های بنیادین در راستای اسلام راستین بوده و از آن تخلف ننمودند.

متکلم می‌گوید: کتاب و سنت مصون از اشتباهند پس باید با انظار رجوع شود. فیلسوف می‌گوید: کتاب مملو از متشابهات است و سنت نیز بر اساس فهم مخاطب سخن گفته است. متکلم می‌گوید: متشابهات به محکومات ارجاع داده می‌شود و ظاهر سخن معصومین حجت است. فیلسوف می‌گوید: ما دوحجت داریم حجت ظاهری و حجت باطنی که عقل است. متکلم می‌گوید: عقل همواره در خطا و سبای است. فیلسوف می‌گوید: عقل مشوب به وهم خطا می‌کند و البته سنت هم همواره در معرض تحریف است. متکلم می‌گوید: عقل محض نداریم و سنت متواتره هم تحریف ناپذیر است. فیلسوف می‌گوید: با فهم متفاوت علما از این سنت چه می‌کنید؟ متکلم می‌گوید: علما در کلیات اختلافی ندارند.

وجود مسائل مشترک در فلسفه و کلام با وجود اختلاف در روش و موضوع از دیر باز سبب شده است تا متکلمین و فلاسفه در بسیاری از موارد با هم به جدل و مناظره پرداخته و آراء و نظرات یکدیگر را رد

کنند و حتی در مواقعی موجب شده تا متکلمین فلاسفه را تکفیر کرده و آنها را بیرون از دایره دینمندی بپندارند.

در دهه اخیر نیز برخی متکلم نماها با طرح مسائل اختلافی بین این دو طایفه سعی در ضد دینی جلوه دادن فلسفه و همینطور عرفان اسلامی دارند که البته بدون اینکه بدانند کوره این دو حقیقت را گرم-تر می کنند.

کتابی که پیش رو دارید چکیده کتاب بدایه المعارف الالهیه تالیف آیت الله سید محسن خرازی می باشد که به رو کرد کلامی، فلسفی تالیف شده است. نگارنده در این اثر تمام تلاش خود را به کار گرفته تا تمامی مضایب مهم و مفید کتاب را به صورت موجز و البته کاملاً رسا و با عباراتی ساده در خدمت عزیزان طلاب علوم دینی قرار دهد.

نکته قابل توجه ای که در این اثر موجود است و آنرا از آثار مشبه خود متمایز می کند حاشیه ای است ارزشمند از بزرگان کلام، فلسفه و خرازی که در اکثر موضوعات مهم کلامی و مباحث کلام جدید آورده شده است.

در نهایت از همکاری و همفکری دوستان و عزیزانی که ما را در این امر یاری نمودند بالاخص همسر گرامی که با تمام وجود مشوق ما بودند تشکر نمود و این اثر را تقدیم می کنیم به ساحت مقدس امام عصر ارواحنا له الفداء که امید است مورد رضایت ایشان قرار گیرد و خداوند منان خواستاریم تا این قلیل را از این حقیر پذیرفته و پاداش این کار را توفیق امر بزرگتری قرار دهد.